

"Evoluția proiectelor integrale SMART se va desfășura gradat"

(Interviu cu Simion Crețu, director general ADR Centru)

Reporter: Cum s-a dezvoltat regiunea în ultimul an?

Simion Crețu: Este prematură emiterea unei analize referitoare la progresul înregistrat în 2018, deoarece, fiind doar luna martie 2019 la momentul efectuării interviului, nu am primit încă toate datele statistice pentru 2018 care să ne ofere posibilitatea redării imaginii de ansamblu corecte a dezvoltării regionale.

Concret însă, vă putem transmite că, la nivelul regiunii, se văd investițiile în clădiri de afaceri, modernizări realizate în orașe, creșterea rezultatelor economico-financiare ale mediului de afaceri realizate în ultimii ani.

Evoluția Regiunii Centru se află pe un trend ascendent, fiind evidentă la nivelul fiecărei localități urbane, fie că suntem cetățeni ai Regiunii, fie turiști sau trecători.

Raportat la principalele domenii de investiții finanțate prin POR 2014-2020 din mediul urban, derulate prin ADR Centru, redăm un sumar al rezultatelor obținute pe o serie de indicatori luați în considerare în perioada 2013-2017:

✓ Lungimea totală a străzilor orășenești la nivelul Regiunii Centru s-a extins destul de puțin în perioada 2013-2017, cu 0,8% (de la 4298 km la 4333 km). Aproape două treimi din lungimea străzilor orășenești este modernizată, observându-se o creștere continuă, de la 64,2% în 2013 la 69,5% în 2017. În 2017 comparativ cu 2013, lungimea străzilor orășenești modernizate a crescut cu 9,2% (cu 254 km, de la 2758 km la 3012 km).

✓ Numărul total de vehicule pentru transport public local de pasageri (autobuze și microbuze, troleibu-

Sursa foto: www.proalba.ro

Simion Crețu: "Evoluția Regiunii Centru se află pe un trend ascendent, fiind evidentă la nivelul fiecărei localități urbane, fie că suntem cetățeni ai Regiunii, fie turiști sau trecători".

ze) a crescut, în perioada 2013-2017, cu 12,5% (de la 655 la 737 de vehicule). În schimb, numărul total de pasageri transportați în transportul public local de pasageri a crescut cu aproape jumătate în aceeași perioadă, +47,3% (62798,9 mii pasageri).

✓ Lungimea drumurilor județene

modernizate s-a extins cu două treimi în perioada 2013-2017, mai precis cu 68,1% (898 km, de la 1318 km la 2216 km). Lungimea drumurilor publice comunale modernizate s-a extins cu 72% (de la 328 km la 564 km).

✓ Rata anuală de înnoire a flotei de autoturisme a crescut continuu,

de la 0,5% în 2013 la 0,9% în 2017. Rata anuală de înnoire a flotei rutiere pentru transportul mărfurilor a crescut de la 1,6% în 2013 la 2,1% în 2017, valoarea maximă fiind în 2016 de 2,3%. Creșterea numărului de autovehicule noi, mai puțin poluante, permite înlocuirea autovehiculelor cu o durată mare de funcționare, contribuind astfel la scăderea emisiilor de carbon.

✓ Ponderea gospodăriilor cu acces la internet la nivelul Regiunii Centru a crescut continuu, de la 49,5% în 2013 la 65,2% în 2017. De asemenea, ponderea persoanelor în vârstă de 16-74 ani care folosesc sau au folosit vreodată internetul a crescut de la 60,9% în 2013 la 73,2% în 2017.

✓ Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile la nivelul Regiunii Centru s-a extins cu 14,4%, în 2017 comparativ cu 2013, echivalentul a 12.98,5 km, observându-se o creștere continuă, ajungând la 10.325,2 km în 2017. Similar, populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă era cu 16% mai mare în 2017 comparativ cu 2013, echivalentul a 244.278 de persoane, ajungând la 1.769.226 persoane deservite în 2017.

✓ Accesul populației la sistemul public de alimentare cu apă a crescut continuu în perioada 2013-2017, de la 64,7% din populația rezidentă la 75,9%.

✓ O creștere mai vizibilă s-a observat în ce privește lungimea totală simplă a conductelor de canalizare care era în 2017 mai mare cu un sfert față de 2013 (25,8%, echivalentul la 1209,4 km), ajungând la 5897,9 km în 2017. Cea mai mică extindere

continuare în pagina 16

Valoarea proiectelor ce vizează modernizarea stațiunilor turistice contractate prin POR 2014-2020 depășește suma de 26 milioane lei".

urmare din pagina 14

a infrastructurii tehnico-edilitare se observă în privința lungimii totale a conductelor de distribuție a gazelor, care era în 2017 cu 3,7% mai mare față de 2013, ajungând la 8684,4 km în 2017.

✓ Prin Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR 2007-2013), au fost realizate investiții importante în infrastructura de educație din Regiunea Centru, astfel că s-au reabilitat/modernizat/dotat 77 de unități de învățământ, observându-se o creștere continuă, de la 16 unități de învățământ în 2013, la 27 de unități de învățământ în 2014 și apoi la 34 de unități de învățământ în 2015. Similar s-a înregistrat și o creștere semnificativă a numărului de elevi care au beneficiat de infrastructura de învățământ reabilitată și modernizată, observându-se aproape o dublare a acestora în perioada

2013-2015 (+88,1%, de la 4360 elevi la 8201 elevi).

✓ În ce privește infrastructura de sănătate, menționăm că, până la finalul anului 2015, s-au reabilitat și modernizat, prin fonduri nerambursabile din POR 2007-2013, 24 unități medicale, la nivelul regiunii.

✓ În perioada 2013-2017 au continuat eforturile regionale în direcția îmbunătățirii infrastructurii tehnice în domeniul protecției mediului, a creșterii eficienței energetice și a combaterii schimbărilor climatice. Ca urmare a acestor eforturi se pot observa o serie de îmbunătățiri ale principalilor indicatori specifici:

i) Valoarea anuală a investițiilor din bugetul local pentru protecția mediului a crescut de peste 3 ori;

ii) Numărul populației conectate la sistemul de epurare a apelor uzate a crescut cu 21,5%, ajungând la 1,43 milioane persoane în anul 2017;

iii) Pondere cantității de deșuri menajere și asimilabile valorificate din totalul celei colectate a crescut de la 37,5% în 2013 la 92,8% în 2016;

iv) Suprafața anuală a terenurilor pe care s-au efectuat regenerări fo-

restiere artificiale a crescut cu 12,9%;
v) Suprafața totală a spațiilor verzi în municipii și orașe s-a extins la nivelul regiunii cu 6,8%;

vi) Suprafața spațiilor verzi/locuitor în mediul urban s-a mărit de la 17,6 la 19,2 m²/locuitor.

- Prin Axa 3 a POR 2014-2020 vor fi finanțate proiecte care vizează sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon. Până la finalul anului 2018 au fost contractate 53 de proiecte, care vor avea ca obiectiv scăderea consumului anual de energie primară, în clădirile publice sau în iluminatul public.

- Sectorul turismului și punerea în valoare a patrimoniului cultural au beneficiat, în perioada 2014-2017, de o atenție sporită și investiții importante, inclusiv prin programe și linii de finanțare nerambursabile dedicate. Rezultatele acestor eforturi, reflectate în evoluția indicatorilor specifici, sunt îmbucurătoare, însă sunt necesare, în continuare, investiții în infrastructura de turism, conservarea și prezervarea patrimoniului natural și cultural:

1. Valoarea totală a proiectelor de

modernizare a infrastructurii de primire și de agrement derulate prin POR 2007-2013 însumează 346,8 milioane lei;

2. Valoarea proiectelor de restaurare a patrimoniului cultural contractate prin POR 2007-2013 și POR 2014-2020 se apropie de 175 milioane lei;

3. Valoarea proiectelor ce vizează modernizarea stațiilor turistice contractate prin POR 2014-2020 depășește suma de 26 milioane lei;

4. Promovarea potențialului turistic a beneficiat de o alocare financiară 47,4 milioane lei prin POR 2007-2013;

5. Capacitatea de cazare turistică existentă la nivelul Regiunii Centru a crescut cu 23,5%;

6. Densitatea unităților de cazare a crescut de la 4,8 la 6,9 unități/100 km²;

7. Atât numărul de sosiri ale turiștilor cât și numărul de înnoptări ale turiștilor în unitățile de primire turistică au crescut de 1,5 ori;

8. Numărul de turiști la 100 locuitori a crescut de la 78,9 turiști/100 locuitori la 122,7 turiști/100 locuitori;

"Suprafața anuală a terenurilor pe care s-au efectuat

regenerări forestiere artificiale a crescut cu

12,9%".

"Prin Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR 2007-2013), au fost realizate investiții importante în infrastructura de educație din Regiunea Centru, astfel că s-au reabilitat/modernizat/dotat

77

de unități de învățământ".

9. Indicele de utilizare a capacității de cazare turistică în funcțiune s-a îmbunătățit de la 22,4% în 2013 la 27,5% în 2017.

În același timp, s-a înregistrat și un declin demografic sever și îmbătrânirea populației, cu toate implicațiile acestora asupra sistemului de sănătate, asistență socială, educație, economie. În ultimele două decenii și jumătate, populația regiunii s-a redus cu 18,3% (de la 2.860.490 de persoane în 1990 la 2.329.924 de persoane în 2017), înregistrând unul din cele mai severe ritmuri de declin. În mediul urban, populația a scăzut cu -22,78%, urbanul pierzând aproape 400.000 locuitori, în 2017 comparativ cu 1990, (de la 60,5% în 1990 la 57,3% în 2017), iar în cel rural cu -12,0% (deși se observă o creștere a ponderii de la 39,5% în 1990 la 42,68% în 2017). În anul 2017 comparativ cu anul de referință 2013, populația regiunii s-a diminuat cu -1,18%, înregistrând-se o scădere de -2,1% în mediul urban și o ușoară creștere de aproape +0,1% în mediul rural. Potrivit prognozelor demografilor, la orizontul

anului 2060 Regiunea Centru ar putea pierde 23,2% din populația existentă în anul 2015, valori sub cele la nivel național (-30,5%). La nivel de județ, cele mari scăderi ale populației în 2060, peste media regională, sunt prognozate în județele Alba cu -38,3%, Covasna cu -29,4%, Mureș cu -26,5% și Harghita cu -25,6%.

Reporter: Ce proiecte de tip SMART se află în aprobare/derulare?

Simion Crețu: "Un oraș Smart" (intelligent) înseamnă un oraș mai inclusiv și care creează oportunități egale pentru toți. Smart și tehnologizat înseamnă "mai educat, mai sănătos, mai puțin costisitor, mai implicat în tot ceea ce înseamnă procesul de administrație publică, mai multe oportunități pentru mediul de afaceri și cetățean, beneficii care se traduc pe îmbunătățirea calității vieții - o interacțiune mai ușoară și prietenoasă a oamenilor cu orașul, cu mediul, cu semenii și orientat către un viitor susținut de tehnologii inteligente integrate". În acest caz, putem afirma că toate proiectele au o componentă smart și inovativă, deoarece prin proiectele finanțate prin POR

2014-2020 se solicită fonduri pentru soluții tehnologice de ultimă oră, se implementează proceduri de producție sau modernizare cu echipamente de ultimă generație, prin care se urmărește îmbunătățirea comunicării dintre părțile public - private implicate, implicarea cetățenilor și obținerea unui feed-back pozitiv, atât la locul de muncă, cât și în procesul administrativ de dezvoltare al unui oraș.

Însă proiecte exclusiv de tip SMART, inovative, cu soluții de tip pionierat, nu se regăsesc în acest moment nici în lista de proiecte eligibile pentru finanțare, nici în necesitățile identificate de către cetățeni sau de administrația publică locală ca fiind prioritare pentru un nivel de trai mai bun și o comunitate concentrată doar pe tehnologii inteli-

gente. Dacă faceți referire doar la conceptul de "Smart City", acesta este mai degrabă un proces continuu care se va desfășura pentru cetățean și împreună cu acesta și care își propune să transforme fiecare oraș într-o comunitate cu un nivel de trai cât mai ridicat, din toate punctele de vedere. Însă evoluția pentru proiecte integrale SMART se va desfășura gradat, momentan fiind acoperite mai mult nevoile funcționale de tip parcuri inteligente, un aer urban mai curat, colectarea selectivă de deșeuri, mijloace de transport inteligente. Drumul pentru a atinge ceea ce este definit ca "Smart City" are un parcurs de cel puțin câțiva ani, deoarece un "Smart City" reprezintă un compendiu de soluții și teh-

continuare în pagina 18

urmare din pagina 17

nologii bazate pe IT&C care, aplicate la nivel local și regional, pot transforma comunități în orașe inteligente, cu acces liber la produse și servicii de calitate, cu sisteme de sănătate și educație moderne și cu administrații publice transparente, care guvernează pentru cetățean și împreună cu acesta.

Reporter: Ce sumă a fost alocată din bugetul 2014-2020 regiunii pe care o reprezentați?

Simion Crețu: Prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Regiunea Centru are alocată suma de 697,29 milioane euro din FEDR, la care se adaugă 139,03 milioane euro - contrapartida națională pentru întreaga perioadă de programare. Acest buget nu are defalcări anuale.

Reporter: În ce proporție proiectele derulate din bugetul 2014-2020 se axează pe segmentul "smart"?

Simion Crețu: Pornind inițial cu 12 axe, bugetul POR 2014-2020 a fost recent completat până la Axa 15. Punctual, prin aceste axe și din bugetul POR 2014-2020, la nivelul României se finanțează proiectele ce vizează investiții în modernizarea, îmbunătățirea și promovarea transferului tehnologic, a competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, sprijinirea dezvoltării urbane durabile, regenerarea urbană și a patrimoniului cultural, infrastructura de transport rutier, valorificarea potențialului turistic, infrastructura sanitară și socială, comunități marginalizate, infrastructura educațională, în cadastru și în regenerarea orașelor mici și mijlocii.

După cum afirmam și la întrebarea anterioară, toate proiectele aduc soluții moderne în implementare. În cazul transferului tehnologic, prin Axa prioritară 1 se finanțează activitățile de transfer tehnologic, respectiv pentru linii de producție, soluții IT, procese de cercetare-dezvoltare, implementate în parteneriat cu uni-

tăți de cercetare-inovare acreditate.

Reporter: Ce planuri are Agenția pe termen scurt, mediu și lung?

Simion Crețu: Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru rămâne fidelă și consecventă în misiunea sa, și anume ca, prin activitățile derulate, să valorifice oportunitățile de dezvoltare inteligentă, să susțină și să contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai și de informare al cetățenilor. Pentru a ne atinge aceste obiective, vom continua activitatea de implementare transparentă și echidistantă a fondurilor derulate prin Programul Operațional Regional 2014-2020 în cele șase județe ale Regiunii Centru. Vom susține, participa și ne vom implica în evenimentele și proiectele locale, regionale, naționale și internaționale care promovează imaginea regiunii, care susțin egalitatea de șanse a cetățenilor, informarea lor în ceea ce privește oportunitățile și drepturile pe care le au, în dezvoltarea unui mediu de afaceri competitiv, în atragerea unor noi investitori și în dezvoltarea regiunii. Discutăm direct sau furnizăm informații telefonic sau electronic, organizăm evenimente sau susținem evenimentele organizate de către alte entități, pentru cei ce doresc să afle mai multe despre fondurile nerambursabile existente la nivelul regiunii, prin care se pot dezvolta sau pe care le-au atras autoritățile publice locale pentru a dezvolta o unitate administrativ teritorială. În măsura în care avem un cuvânt de spus, susținem la nivel național nevoia de a se dezvolta infrastructura rutieră și feroviară, turismul și valorificarea optimă a resurselor naturale ale Regiunii Centru, pentru a putea îmbunătăți nivelul de trai al cetățenilor, pentru a atrage noi investiții, pentru a îmbunătăți resursele investitorilor locali și străini din regiune. Oamenilor de afaceri le stăm la dispoziție atât prin finanțările derulate prin POR care generează noi locuri de muncă, dar și prin serviciul de identificare a unor parteneri internaționali de afaceri cu care să colaboreze. Considerăm că este foarte importantă dezvoltarea competitivității regionale, în strânsă legătură cu îmbunătățirea infrastructurii de transport și a conectivității Regiunii cu întreaga Europă. Susținem tinerii, elevii, studenții și șomerii prin activități practice, evenimente de in-

*"Capacitatea de cazare
turistică existentă la nivelul
Regiunii Centru a crescut cu*

23,5%".

formare, proiecte educaționale, care să îi motiveze în orientarea profesională, în dezvoltarea personală pe plan privat, în implicarea lor în viața publică și în dezvoltarea comunității.

După cum spuneam, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a fost, este și va continua să fie dedicată misiunii sale de a depune toate eforturile, prin fiecare membru al echipei și prin acțiunile în care ne implicăm, pentru a-și îndeplini atribuțiile ce au rolul de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru pentru înlăturarea disparităților și dezechilibrelor dintre zonele regiunii, în folosul celor peste 2,3 milioane de locuitori, precum și pentru a ne remarca la nivelul Uniunii Europene ca făcând parte din regiunile etalon.

Reporter: Care este gradul de absorbție, la nivel regional, a fondurilor alocate din bugetul în curs și care este valoarea fondurilor UE atrase în 2018?

Simion Crețu: La data de 21.02.2019, situația proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020, la nivelul Regiunii Centru, a înregistrat următoarele rezultate - 1.323 proiecte depuse, cu o valoare totală solicitată de 1.847,04 milioane euro, din care:

- 253 proiecte se află în selecție (conformitate și eligibilitate, evaluare tehnică și financiară, vizită la fața locului), cu o valoare totală a sumei solicitate de 632,22 milioane euro;

- 42 proiecte în precontractare (analiză documente la OI și avizare contracte la AMPOR), cu o valoare totală a sumei solicitate de 76,50 milioane euro;

- 543 proiecte sunt contractate, cu o valoare a sumei solicitate de 607,38 milioane euro.

Pentru a vorbi de absorbție ne raportăm la fondurile decontate, plătite beneficiarilor. Acestea sunt exprimate în lei deoarece și valorile contractelor de finanțare sunt semnate în lei, la un curs valutar menționat, pentru fiecare axă, în ghidul specific de finanțare cuprins în cele 47 de apeluri lansate în perioada 2016-2018.

Până la data de 21.02.2019 au fost depuse la ADR Centru un număr de 1.011 cereri de prefinanțare/plată/rambursare, în valoare de 540.036.056,33 lei, din care:

- 111 sunt în verificare, cu valoare de 54.008.594,44 lei;

- 871 sunt transmise la AM, în valoare de 453.088.844,74 lei (din care 735 plătite, în valoare de 385.438.530,18 lei).

Reporter: Ce proiecte sunt în desfășurare și care sunt proiectele prioritare?

Simion Crețu: Prioritare sunt considerate toate proiectele din punct de vedere al implementării. Însă, impactul masiv regional înregistrat pentru economie și viața cetățenilor stabilește o listă a unor proiecte mai importante și cu un buget mult mai mare decât celelalte. Vorbim, astfel, de proiectele de reabilitare a drumurilor județene și interjudețene finanțate prin Axa 6, dezvoltarea orașelor realizată prin proiectele contractate prin Axa 4, de economiile aduse la bugetul local și al instituțiilor publice de tip spitale, școli, jandarmerii, blocuri de locuințe, finanțate prin Axa 3 de eficiență energetică.

Până la data de 21.02.2019, la nivelul Regiunii Centru au fost semnate 543 de contracte în cadrul POR 2014-2020, la care se adaugă un contract aferent achiziției de ambulanțe și două contracte în cadrul apelului dedicat MEN, alături de contractul la nivel național semnat în cadrul AP 11 - Cadastru. Acestea vizează următoarele domenii: 249 contracte - microîntreprinderi; 139 contracte - IMM-uri; 12 contracte - eficiența energetică a clădirilor rezidențiale; 56 contracte - eficiența energetică a clădirilor publice; 32 contracte - Patrimoniu cultural; 7 contracte - regenerare urbană; 17 contracte - infrastructură rutieră; 7 contracte - infrastructura de turism; 5 contracte - ambulatorii; 5 contracte - UPU; 1 contract - ambulanțe, 4 contracte - infrastructură socială - persoane vârstnice; 6 contracte - învățământ obligatoriu; 1 contract - învățământ profesional și tehnic; 2 contracte - apel MEN.

Dintre aceste contracte, 3 au fost

continuare în pagina 20

"Atât numărul de sosiri ale turiștilor, cât și numărul de înnoptări ale turiștilor în unitățile de primire turistică au crescut de 1,5 ori".

urmăre din pagina 19

evaluate de către Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, ADR Centru fiind implicată în implementarea, respectiv monitorizarea acestor contracte:

✓ un contract este la nivel regional și este aferent Axei Prioritare 8, Obiectiv Specific 8.2 - Ambulanțe. Beneficiarul acestui contract este Inspectoratul General pentru Si-

tuții de Urgență (IGSU), valoarea totală a contractului fiind de 87.229.964,45 lei, iar valoarea nerambursabilă de 61.060.975,10 lei.

✓ alte două contracte sunt semnate în cadrul Axei Prioritare 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale, apelul dedicat Ministerului Educației Naționale, în parteneriat cu administrațiile publice locale. Valoarea totală a contractelor este de 158.913.150,97, iar valoarea solicitată este de 113.407.661,01.

✓ un alt contract este la nivel național și este aferent Axei Prioritare 11 - Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară, Prioritatea de Investiții 11.1 - Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă. Alocarea totală a Contractului de Finanțare este de 1.439.393.180 lei, finanțarea nerambursabilă fiind în sumă maximă de 1.223.484.203,02 lei.

Pentru contractele semnate au

fost demarate activitățile de monitorizare și verificare financiară, care au constat în efectuarea vizitelor de monitorizare pentru proiectele în implementare: 920 vizite în teren; acte adiționale procesate - 142; verificarea dosarelor de achiziție - 1.500.

Reporter: Cum apreciați legislația din domeniu și ce lipsuri are aceasta?

Simion Crețu: În ceea ce privește procedurile de lucru dintre ADR Centru și beneficiari în implementarea proiectelor, acestea sunt clare și

Axele de finanțare cu activitățile punctuale

Axa Prioritară	Alocare FEDR Reg.Centru	Activități	Beneficiari
AP 1 – Promovarea transferului tehnologic	13,89	crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT)	IMM, APL urban și rural, ONG - care furnizează activități de transfer tehnologic conform legislației în vigoare
AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	118,29	construcția/modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale;	IMM
AP 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	91,59	eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv investiții în iluminatul public;	APL urban și rural (pt. clădiri publice), APC
	40,17	transport urban (căi de rulare/piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ
	132,32	transport urban (căi de rulare/piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	APL (reședințe de județ)
	14,7	revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate, etc.)	
AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	6,91	(comunități marginalizate) clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe, etc. străzi urbane și utilități de bază la scară mică	
	8,98	infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice)	
AP 5 – Regenerare urbană și patrimoniu cultural	29,34	restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	APL urban și rural (pentru obiective de patrimoniu UNESCO si național) ONG, Unități de cult
	8,3	regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate, etc)	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 6 – Infrastructura de transport rutier	92,22	modernizarea/reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T	APL – județ (listă prioritară de proiecte)
AP 7 – Valorificarea potențialului turistic	10,29	dezvoltarea infrastructurii turismului din stațiunile turistice	APL – stațiuni turistice
AP 8 – Infrastructura sanitară și socială	20,94	reabilitare/modernizare/construcție infrastructură de sănătate reabilitare/modernizare infrastructură socială	APL urban și rural, furnizori de servicii sociale acreditați
AP 9 – Comunități marginalizate (CLLD)	Apel național	acțiuni integrate prin: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat	GAL - APL, IMM, ONG, unități de cult, etc. din zonele urbane având o populație de peste 20.000 locuitori
AP 10 – Infrastructura educațională	30,71	reabilitare/modernizare/construcție infrastructura de educație – creșe, grădinițe, învățământ 1-8, licee profesionale, universități	APL urban și rural, Universități
AP 11 – Cadastru	Apel național	integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României; Servicii îmbunătățite de înregistrare cadastrală;	ANCP
AP 13 – Regenerare orașe mici și mijlocii	18,13	îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale și cultural-recreative îmbunătățirea spațiilor publice urbane	APL urban sub 100.000 locuitori, cu excepția reședințelor de județ; parteneriate între UAT și instituții / furnizori servicii sociale/ ONG
AP 14 – Spitale regionale de urgență	-	construcția și dotarea spitalelor de urgență regionale (Cluj, Craiova, Iași)	MS, parteneriate între MS și autoritățile și instituțiile publice locale
AP 15 – Inițiativa pentru IMM-uri	-	facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare prin implementarea instrumentului de garantare neplafonată	IMM

feed-back-ul beneficiarilor este pozitiv, referitor la modul de colaborare pentru susținerea implementării proiectelor. Considerăm în continuare că unele probleme în implementarea proiectelor se vor datora, ca și în perioada precedentă 2007-2013, abordării necorespunzătoare a aspectelor privind achizițiile publice. Dar suntem siguri că fiecare beneficiar va respecta legea, va încerca să se încadreze în timp, ne va solicita puncte de vedere și vom încerca să clarificăm cât mai multe aspecte, în așa fel încât să facilităm procesul de implementare al unui proiect. Pe de altă parte, am realizat o centralizare a problematicei apărute în procesul de pregătire a cererilor de finanțare, referitoare la regimul proprietății și al eligibilității cheltuielilor și am menținut o corespondență activă cu AMPOR pentru soluționarea problemelor sau pentru simplificarea procedurilor, unde a fost posibil.

Reporter: Care este problematica sectorului?

Simion Crețu: Din punctul de vedere al implementării proiectelor cu finanțare Regio 2014-2020, pe lângă o întârziere clară a lansării și contractării proiectelor, aspecte care nu țin de activitatea ADR Centru, nu există o stare avansată de derulare a proiectelor derulate de către autorități, care au proceduri complexe de achiziții publice de derulat, și anumite criterii de respectat. Ca de obicei, mediul privat de afaceri și proiectele lor se mișcă foarte repede și aici, ne-

voia de finanțare acoperită acum prin contractarea proiectelor a generat deja și proiecte finalizate.

Raportându-ne la perioada 2007-2013, principalele probleme identificate la proiectele depuse spre finanțare prin Programul Operațional Regional, au fost:

- ✓ Întârzieri în derularea procedurilor de achiziții și încheierea contractelor,

- ✓ Modificări ale proiectelor tehnice datorate neconcordanțelor cu realitatea din teren,

- ✓ Întârzieri în execuție datorate neînțelegerilor dintre firma de construcții și proiectant, respectiv beneficiar.

Pentru actuala perioadă de finanțare, 2014-2020, principalele probleme pe care le putem menționa pentru etapele derulate din implementarea programului sunt întârzierile datorate lansărilor tardive a depunerilor de proiecte pe axe și priorități. În plus, încă intervin și probleme generate de regimul de proprietate, pentru proiectele din sectorul public.

Reporter: Care credeți că ar fi soluțiile pentru rezolvarea acestora?

Simion Crețu: Pe parcursul implementării POR 2007-2013, au fost adoptate o serie de măsuri pentru fluidizarea programului. Au existat unele întârzieri în ceea ce privește graficul de lucrări ce trebuie executat de către constructori, însă beneficiarii au recuperat o mare parte din decalaje. Acestea au fost remediate fie prin recuperarea întârzierilor semnalate, fie prin prelungirea pe-

"Un contract este la nivel regional și este aferent Axei Prioritare 8, Obiectiv Specific 8.2 - Ambulanțe. Beneficiarul acestui contract este Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU), valoarea totală a contractului fiind de

87.229.964,45 lei,
iar valoarea nerambursabilă de
61.060.975,10 lei."

rioadei de implementare și implicit a duratei de execuție a lucrărilor, fie prin prelungirea perioadei contractelor de finanțare. ADR Centru a coordonat mai multe reuniuni de lucru cu beneficiarii de finanțare și constructori, pentru fluidizarea blocajelor de lucru.

În ceea ce privește licitațiile, datorită modificărilor legislative aduse ultima dată în 2016, în domeniul achizițiilor publice, în special prin stabilirea termenului maxim de 14 zile în care ANAP va emite acceptul asupra unei documentații depuse în Sistemul Electronic de achiziții, denumit SICAP, s-a încercat soluționarea acestor probleme prin accelerarea procedurii de atribuire. Din păcate, există încă blocaje și disfuncționalități, semnalate de partenerii noștri și de către autoritățile contractante care derulează proceduri de atribuire. În principal, aceste blocaje apar ca urmare a faptului că, la nivel național, nicio autoritate nu răspunde în mod unitar și predictibil la întrebările operatorilor sau ale autorităților contractante, apărând astfel inter-

pretări aleatorii ale legii, iar răspunsurile nu au caracter obligatoriu pentru toate părțile implicate în procesul de achiziții, nici pentru autoritățile cu rol de control. Încă există cazuri de nerespectare a termenelor limită de răspuns pentru verificarea documentațiilor de atribuire și s-au adâncit neconcordanțele în procedurile de achiziție directă, existând inclusiv diferențe între cerințele legale și facilitățile efective oferite de sistemul electronic SICAP. Astfel, modul cum se derulează proiectele, bazat pe procedurile de achiziții publice, are în continuare de suferit.

În ceea ce privește întârzierile lansărilor, respectarea unui calendar și funcționalitatea deplină a sistemului electronic MySMIS ar putea accelera procesul de depunere, contractare, implementare proiecte și absorbție fonduri.

Reporter: Mulțumesc!